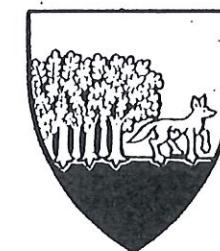

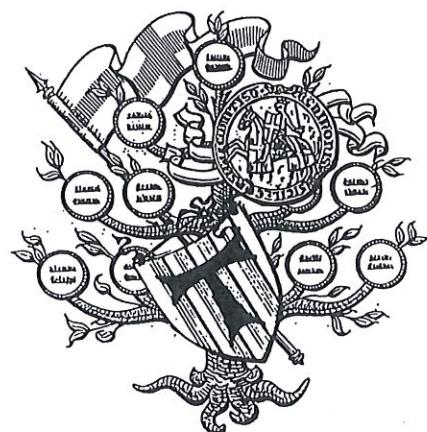
RAMON VINAIXA I MIRÓ

**ELS O'CALLAGHAN
DE BENISSANET**

**UNA FAMILIA NOBLE IRLANDESA
DEL SEGLE XVIII**

PUBLICACIONS "PARATGE TARRAGONÍ"

ELS O'CALLAGHAN DE BENISSANET
UNA FAMILIA NOBLE IRLANDESA
DEL SEGLE XVIII

Edita:

Delegació a Tarragona de la Societat Catalana de
Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia i Vexil·lologia.
Apartat de Correus 252 Tarragona.
Primera Edició: Abril 1992
Imprimeix: Imprenta Catalunya, c/. Ferrers, 1, Tarragona
Dipòsit Legal T-1.379-92

Allegem una pàgina d'un document de l'any 1812 que parla del casament entre el senyor José O'Callaghan i la dona de l'autor, Josefa Benissanet. El document està escrit en català i esmenta diverses persones de la família O'Callaghan.

En la pàgina hi ha un cert nombre de signatures i autògrafs. Una d'elles, la de la dona de l'autor, Josefa Benissanet, està molt ben conservada i és fàcil de llegir. La seva firma té un estil molt personal i reconeixible.

El document parla del casament entre el senyor José O'Callaghan i Josefa Benissanet, i menciona diverses persones de la família, com el seu pare, el seu germà, i altres membres de la família.

La dona de l'autor, Josefa Benissanet, era una persona molt important per a l'autor, ja que era la seva esposa. El document també parla del seu pare, que era un home molt respectat en la seva comunitat.

El document està escrit en català i mostra els noms en català, encara que els cognoms són d'origen irlandès. Es mencionen noms com O'Callaghan, Benissanet, i altres noms de la família.

INTRODUCCIÓ

Els estudis genealògics són una manera com una altra de fer història, sobre tot si tenim en compte que alguns llinatges han escrit, a més de la pròpia, la història dels altres.

Al llarg d'aquestes pàgines s'observarà l'evolució natural d'un cognom. O'Callaghan, usual a Benissanet als segles XVIII i XIX i avui definitivament desaparegut d'aquesta vila.

Si bé des dels orígens del cognom O'Callaghan (que cal situar, probablement, a l'Irlanda del segle X amb Ceallachan, rei de Munster) fins a l'actualitat, s'han succeït una plèiade de personatges remarcables, ens hem decantat per centrar l'atenció en uns anys molt concrets d'aquest genealogia, els corresponents a l'arribada a la península d'un dels seus membres i el seu assentament posterior a Benissanet.

Els motius d'aquesta elecció han estat diversos: des de la relació geogràfica de qui escriu aquestes línies amb el poble de Benissanet fins al reconeixement de la veritable importància d'aquesta branca que actualment encara correspon, tot i que Benissanet ja solament n'és el bressol, a la línia principal del cognom O'Callaghan.

També volem puntualitzar que al llarg d'aquest escrit respectarem la grafia original més emprada sobre cadascun dels membres de la família O'Callaghan.

Abans d'entrar en l'estudi d'aquest cognom donarem a conèixer la situació social, demogràfica i econòmica del poble de Benissanet a la segona dècada del segle XVIII, és a dir, en el període en què un membre de la nissaga irlandesa dels O'Callaghan decideix fixar les seves arrels definitives en aquest poble de Catalunya, lluny del seu país d'origen.

BENISSANET: 1720-1729. SINTESI HISTÒRICA

En aquest període Benissanet, poble situat a la riba dreta de l'Ebre, comptava amb unes 80 o 90 cases. Depenia del corregiment de Tortosa i formava part de la batllia de Miravet, dintre de la castellania d'Amposta, divisió administrativa creada per l'Ordre de Sant Joan de Jerusalem a la qual pertanyia des de les primeries del segle XIV.

A la fi del segle XVII Benissanet ja havia aconseguit cicatrizar les ferides demogràfiques que l'expulsió morisca de 1610 li havia ocasionat. Cent anys després d'aquell éxode el poble de Benissanet pateix, una altra vegada, una important pèrdua de població. La guerra de Successió tot just encetat el segle XVIII, provocà l'emigració d'una bona part de la població benissanetana. Acabada la guerra molt d'ells ja no retornaren a causa del seu compromís amb el bàndol dels vençuts. Malauradament a l'emigració per motius polítics e ideològics cal sumar-li també els qui van haver de marxar per motius econòmics, és a dir que no van poder resistir la pressió tributària asfixiant que recaigué sobre aquest poble en ser ocupat per les tropes "felipistes" i/o per la pèrdua que la guerra havia ocasionat entre les seves propietats. El creixement de la població serà, al principi, lent i gairebé imperceptible. Un estudi, encara inèdit, demostra que el nombre d'habitants reals de Benissanet a 1719 oscil·lava entre 450 i 500 persones, xifra significativament superior a la donada per Josep Iglesies.

A la fi de la guerra el poder local va caure en mans d'uns sectors ben concrets de la societat: els "felipistes" (cas del Dr. en Ileis Juan Baptista Gil de Federich...) o dels seus simpatitzants que dominaven no solament al consistori municipal sinó també la resta de càrrecs públics de més prestigi; el sector religiós, encapçalat pel prior Fra Benito López que a la vegada era vicari general de la castellania i el sector militar (cas dels capitans D. Cornelio O'Callaghan, D. Juan Margalef, D. Felipe Real...). La resta de la població vivia sotmesa a les directrius d'aquestes classes privilegiades.

L'economia de Benissanet es fonamentava en l'agricultura i la ramaderia. Els conreus més importants eren: cereals (blat, mestall i ordi), olivera i vinya. Mentre les terres properes al riu estaven plantades de cereals, vinya, morera i hortalisses, les terres més allunyades d'aquest indret ho estaven d'oliveres i ametllers.

El riu Ebre era per a Benissanet i els pobles de la rodalia la porta oberta a l'exterior. La inexistència de camins carreteros en bones condicions donava lloc a que aquest riu fos per als pobles riberencs la via de transport i comunicació més important, tot i les limitacions pròpies d'aquest mitjà.

La majoria de la població benissanetana vivia del conreu de la terra i de la ramaderia. La resta o bé exercia oficis derivats de l'agricultura o bé formava part d'aquest ample sector que podríem anomenar de serveis.

L'any 1729 Benissanet comptava amb :

- Religiosos: entre 6 i 8 (prior, preveres, beneficiats...)	- Mestres de cases: entre 1 i 2
- Universitat: 1 batlle, 2 regidors i 1 nunci.	- Fusters: 3
- Notaris: 1	- Sastres: 2
- Dr. en lleis: 1	- Ferrers: entre 1 i 2
- Familiar del Sant Ofici: 1	- Cerers: 2
- Estudiants i/o llicenciats: entre 3 i 4	- Apotecaris: 1
- Botiguers: 1	- Dr. en medicina: 1
- Carnissers: 1	- Menescals: 1
- Teixidors de llí: entre 8 i 12	- Cirurgians: 2

- Mestre de nens i d'orgue: 1

- La resta consten com a pagesos.

- Militars: 4 (1 tinent, i 3 capitans). Desconeixem el nombre de soldats de tropa, criats o militars d'altres graduacions.

La presència de militars a la vila de Benissanet era un fet habitual en els segles XVII i XVIII. La seva situació geogràfica al bell mig dels castells de Miravet i Móra d'Ebre permetia un allotjament, provisional o permanent, dels diferents destacaments militars.

És en aquest context i en aquestes circumstàncies que D. Cornelio O'Callaghan, un militar irlandès, arriba pels volts de 1729 a Benissanet.

ELS O'CALLAGHAN A BENISSANET

A les primeries del segle XVIII, diversos militars d'origen estranger, especialment irlandesos, van establir-se a la població riberenca de Benissanet. Els matrimonis que van concertat amb dones nadiues d'aquest poble, i la descendència posterior van motivar que cognoms com els O'Callaghan, O'Connor o Mauricio, passessin a ser quotidians dintre d'aquesta vila.

La nissaga dels O'Callaghan a Benissanet s'inicià amb D. Cornelio O'Callaghan Fitgerald.

O'CALLAGHAN FITGERALD

D. Cornelio, capità del regiment d'infanteria d'Ultonia, era natural de la ciutat irlandesa de Lahar-Donne. Segons el prevere Pedro O'Callaghan⁽¹⁾, D. Cornelio provenia d'una família noble i distingida⁽²⁾ que va arribar a la península l'any 1717 doncs va haver de deixar la seva pàtria per fugir de la persecució que patien els catòlics a Irlanda.

Aquest militar havia iniciat la seva carrera l'any 1708 com a cadet del regiment

de Dillon⁽³⁾. Durant els llargs anys de vinculació a l'exèrcit, va participar en diferents guerres i batalles; entre d'altres, l'acció del Pont de Montanyana (on fou ferit), les batalles d'Almenara, de Saragossa i de Villaviciosa; setge de Barcelona; expedició a Mallorca; setge del castell de Palerm i Messina i la seva Ciutadella; darrer setge de Gibraltar i reconquesta d'Orà. Arran d'aquest darrer fet d'armes, va retornar al continent el 21 de novembre de 1732 on va romandre en el servei actiu fins a 1733. En el seu full de serveis datat l'any 1734⁽⁴⁾ hi ha un document que diu: "*Este oficial no se halla en estado de poder servir a la Patria por estar enfermo del pecho y echa sangre por la boca...*"

La manca de salut, el reconeixement oficial dels seus mèrits i el fet de tenir una prolífica família, motivà que li fos permès d'agregar-se a l'Estat Major de la plaça de Tortosa, destinació força més tranquil·la que les anteriors. Els darrers anys de la seva vida són els més desconeguts. Segons sembla, l'any 1741 va atorgar testament a la ciuta d'Orà⁽⁵⁾ on va morir.

Ara per ara, el primer document que certifica la presència d'aquest militar a Benissanet correspon a l'any 1724 quan va ajustar els capítols matrimoniais amb Dª Paula Metto i Margalef, filla d'aquesta vila⁽⁶⁾.

O'CALLAGHAN METTO

Els fills de D. Cornelio i Dª M. Paula foren quatre: Carlos (el primogènit), Dionisio, Francisca i Elena O'Callaghan Metto.

Poc sabem sobre Dionisio i Francisca O'Callaghan, tret que el primer fou batejat a Benissanet el 10 de juny de 1732 i que la segona no va maridar-se i acabà perdent la vista. Els altres dos germans estan força més documentats, principalment el primogènit.

D. Carlos O'Callaghan Metto va néixer a Benissanet el 24 de juny de 1730, es va casar amb Mariagna Mauricio Franquet⁽⁷⁾ l'any 1764⁽⁸⁾ i va morir a Benissanet el 18 d'abril de 1774.

La seva germana, Elena, va néixer l'11 de novembre de 1738 i es va casar amb Juan Nugent⁽⁹⁾ capità del regiment d'Ibèria⁽¹⁰⁾. Va morir el 8 de setembre de 1775.

El matrimoni de Dª Elena amb el capità Nugent està envoltat d'una tèrbola història prèvia⁽¹¹⁾ que contradiu la versió donada pel religiós Pedro O'Callaghan⁽¹²⁾. El fet és que entre 1761 i 1767 el capità Nugent sotmeté el seu cunyat Carlos, a una pressió econòmica constant⁽¹³⁾ que quedà reflectida en dos plets que es van seguir a la Reial Audiència gràcies als quals tenim, a més d'una valiosa i diversa informació biogràfica, una detallada descripció tant de les característiques físiques de la casa pairal dels O'Callaghan a Benissanet com de les seves possessions a diferents termes als inicis de la segona meitat del segle XVIII⁽¹⁴⁾.

El matrimoni de Dª Elena i el capità Nugent no va tenir descendència i si acceptem per certes les paraules de Pedro O'Callaghan "...el año 1768 hizo donación (Dª Elena) a su hermano Dn. Carlos de la mitad de todos sus bienes, reservándose el usufructo, y la otra mitad la dejó en testamento el año 1775 a su sobrino Dn. Ramon, primogenito y heredero de Dn. Carlos..."

O'CALLAGHAN MAURICIO

D. Carlos va tenir dos fills, Ramon y Maria Ana. Ramon O'Callaghan Mauricio, hereu, fou batejat a Benissanet el 30 de març de 1764⁽¹⁵⁾; es va casar, probablement l'any 1788, amb Francisca Antonia Tarragó Sanjuan⁽¹⁶⁾ i va morir a Benissanet el 6 de juny de 1832. D. Ramon participà activament en els afers públics de Benissanet i rodalies. Els darrers anys del segle XVIII ocupà diversos càrrecs dintre de la vila: batlle (1799-1800), i secretari (1801). L'any 1801 fou elegit, pel comanador de l'Orde Hospitalera, procurador jurisdiccional de la Comanda de Benissanet⁽¹⁷⁾. Any després, el 1826, actuava com administrador de la Comanda de Corbera⁽¹⁸⁾

La seva germana, Maria Ana, es va casar a Benissanet amb Francisco Pamies Navarro, hisendat de Ginestar, el 14 de desembre de 1786⁽¹⁹⁾ i va morir el 1830.

O'CALLAGHAN TARRAGÓ

D. Ramon va tenir una prolífica descendència que, si bé donarà lloc a la generació més interessant del cognom O'Callaghan (notaris, militars, religiosos...), serà també una generació marcada per un cert destí fatal que afectà una bona part dels seus membres, uns víctimes de l'elevada mortalitat infantil i altres de resultes de la seva pròpia ideologia. Quatre dels seus fills (Carlos, Raimunda, Ramon i Mariana)⁽²⁰⁾ van morir abans de complir els cinc anys.

Un dels que van poder fugir del flagell de la mort en aquests primers anys de vida fou D. Salvador O'Callaghan Tarragó, nat a Benissanet el 7 de gener de 1801. L'any 1822, de trist record per aquestes terres, sembla que fou nomenat capità del cos de voluntaris reialistes que es va crear a Benissanet. Obligat a emigrar a França, va retornar l'any 1823, enquadrat en la divisió del Baró d'Eroles i formant part de l'exèrcit francès anomenat els Cent Mil Fills de Sant Lluís que de fet va significar la restitució del poder absolut al nostre país. Va morir aquest mateix any a Falset.

Germà de D. Salvador era Fra Pedro O'Callaghan que va néixer també a Benissanet el 12 de juliol de 1803. Com en tantes famílies benestants d'aquella època la vinculació eclesiàstica d'alguns dels seus membres era força habitual. L'11 d'abril de 1818 va entrar a formar part de l'Orde de Sant Bernat, al monestir de Nostra Senyora de Rueda a l'Aragó.

Quan l'any 1820, per motius polítics, es va produir la primera exclastració, va anar a estudiar filosofia al col·legi de Sant Maties, a Tortosa. Dos anys després, amb el nou canvi polític, foren restablertes les ordes regulars per un decret de Ferran VII, gràcies al qual va poder retornar al monestir el 23 d'octubre de 1823. En produir-se la segona exclastració, l'any 1835, se n'anà a viure a Barcelona.

L'any 1840 retornava definitivament a Benissanet. Allí viuria fins al dia del seu obit, ocorregut el 6 de març de 1869⁽²¹⁾.

Germà dels anteriors era Carlos, nat a Benissanet, el 23 de desembre de 1812. Estudià la carrera de lleis a la Universitat de Saragossa, on obtingué el grau de batxiller. No va poder continuar els seus estudis a causa de les guerres; retornà primer a Benissanet i es traslladà després a Morella on morí en plena guerra Carlina el 13 de setembre de 1836.

L'única filla que li va sobreviure, a D. Ramon O'Callaghan Mauricio, fou Dª Mª Teresa que, com la resta de germans, nasqué a Benissanet, el 30 de març de 1794 i que va morir, en aquesta vila, el 14 de setembre de 1864. Havia estat casada amb Secundino Gombau, natural de Falset.

Un altre germà de Dª Mª Teresa fou D. José O'Callaghan nat a Benissanet el 26 de febrer de 1806. Va estudiar la carrera de notari. L'any 1832 rebia la notaria d'Ulldemolins on es va casar el 3 de novembre d'aquest mateix any amb Dª Manuela Forcadell Miralles⁽²²⁾. Va exercir la notaria en aquesta població fins a la seva mort el 26 de maig de 1881.

Hem deixat per al final el darrer O'Callaghan Tarragó, l'hereu D. Ramon, qui al capdavall fou també el personatge més remarcable d'aquesta família. Ramon O'Callaghan havia nascut a Benissanet el 26 de febrer de 1798. L'any 1818 es va casar amb Rosa Algueró, de Móra.

El seu suport a la revolta anomenada dels "malcontents" i el fracàs posterior d'aquesta va motivar el seu primer exili a França⁽²³⁾.

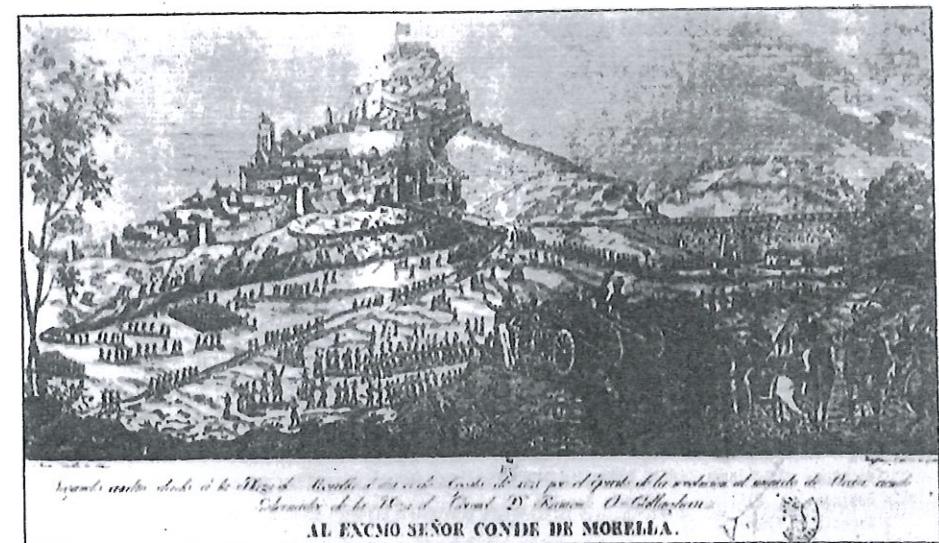
En esclatar la primera guerra Carlina, a la mort de Ferran VII, retornà al país i va manar per algun temps un dels primers batallons carlins. Posteriorment arribà a governador de Cantavieja i després de Morella. Com a governador d'aquesta darrera plaça refusà, l'agost de 1838, el setge que havia imposat el general cristí Oráa⁽²⁴⁾.

En acabar aquesta guerra civil, 1840, era governador de Berga i brigadier. La derrota momentània del carlisme l'obligà a creuar els Pirineus amb tota la seva família. Quatre anys després moria a Montpellier (França), a l'edat de 46 anys⁽²⁵⁾.

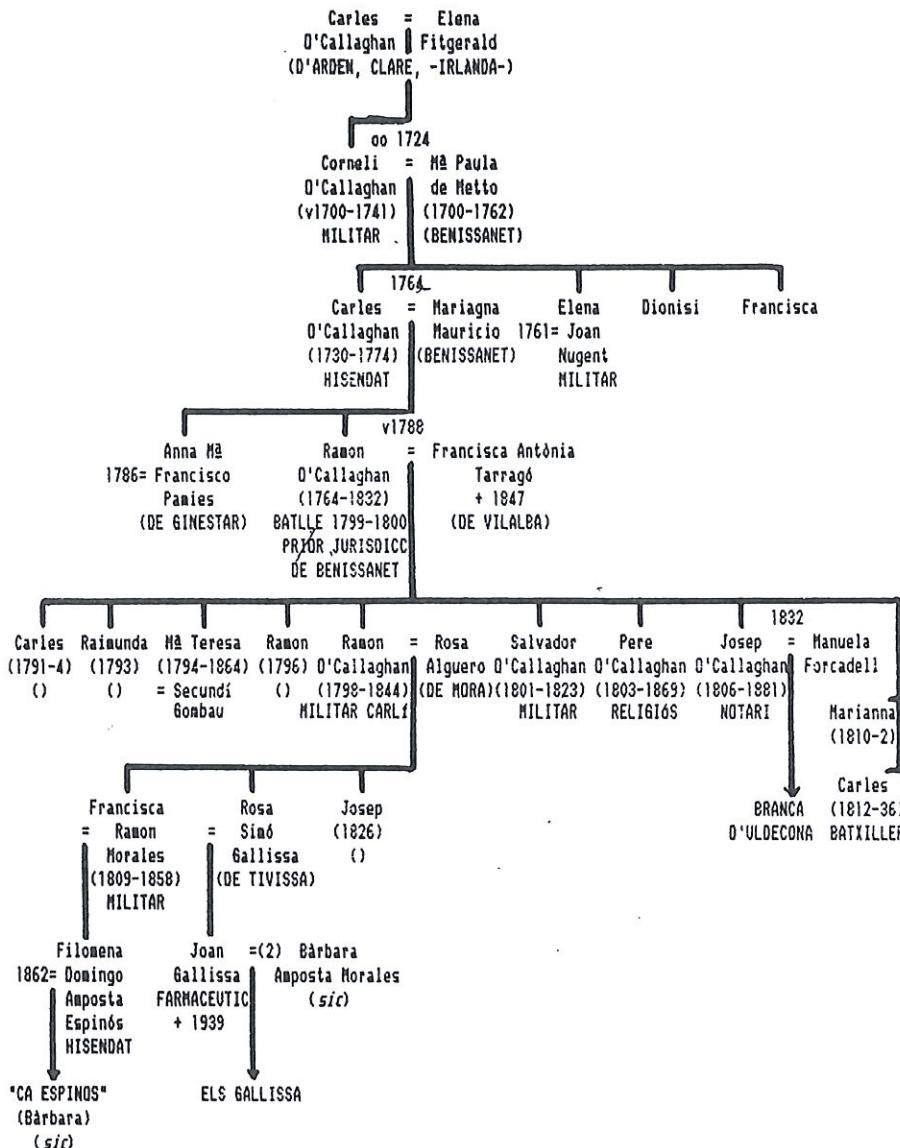
O'CALLAGHAN ALGUERÓ

La descendència de D. Ramon fou per línia femenina, ja que l'únic fill baró va morir el 6 d'agost de 1826 a l'edat de sis mesos. Filla seva fou Dª Francisca, casada amb el coronel D. Ramon Morales (mort als 49 anys)⁽²⁶⁾. Una altra filla fou Dª Rosa, qui es va casar amb Simon Gallissa (Escoda ?), hisendat de Tivissa.

Amb Ramon O'Callaghan Tarragó desapareixia la branca masculina dels O'Callaghan a Benissanet. En aquestes circumstàncies era qüestió de pocs anys que aquest cognom acabés despareixent definitivament d'aquest poble.

La ciutat de Morella assetjada, l'agost de 1838, pel general cristí Oráa. El governador de la plaça fou D. Ramon O'Callaghan Tarragó.

NOTES

(1) Les notes que aquest religiós va deixar sobre els seus avantpassats van servir per a redactar l'opuscle "Noticias sobre la ascendencia y descendencia de la casa O'Callaghan de Benisanet" al qual farem referència en més d'una ocasió, sobre tot per a donar a conéixer la primera i darrera generació dels O'Callaghan establerta en aquest poble. Com que algunes afirmacions que hi apareixen són, en part, inexactes o ens motiven força dubtes, hem efectuat algunes correccions quan la documentació coetània de què dispossem contradiu els esdeveniments que es narren a l'esmentat opuscle, deixarem com a dubtoses algunes afirmacions poc fiables sobre les quals no disposem de cap altre referència.

(2) Una sèrie de testimonis, d'origen irlandès, certificaven a Santiago de Compostela, maig de 1753, l'ascendència noble de D. Carlos O'Callaghan Metto: "...conozco de entero conocimiento a Dn. Carlos O'Callaghan y save es hijo lexítimo de D. Cornelio O'Callaghan y Dª Paula Damieto... y tambien save que dicho D. Cornelio hera hijo lexítimo de D. Carlos O'Callaghan y de Dº Elena... naturales de Irlanda... y dicho D. Carlos (avi) en el referido Reino de Irlanda era tenido y reputado publicamente por Caballero noble de Casa y dezendencia ylustre y dicho Dn. Cornelio (pare)... hasta que murio en dicha ciudad de Oran era tenido... por Caballero de la dezendencia de Irlanda..." Pedro O'Callaghan ens descriu l'escut heràldic d'aquesta família:

"Tenian por armas un escudo, cuyo campo es amarillo y el follaje azul; en el centro hay una zorra en actitud de andar y un árbol; a la derecha un león, y a la izquierda un perro, sosteniendo ambos el escudo. De la parte superior, sale una mano empuñando una espada desnuda, en cuya hoja está enroscada una culebra. En la parte inferior hay una especie de vila con dos ondas en las que se lee, en un lado: In virtute vincere, y en el otro: Fidus et audax O'Callaghan".

En campo de plata, una zorra de su color natural, andante sobre terraza de sinople, un brazo naciente, de carnación, empuñando una espada con puño de oro y hoja de plata, accolada esta de una sierpe de sinople linguada de gules. Pos soportes un león y un perro de su color natural, linguados de gules. Divisa en cinta de plata y letras de sable: FIDVS ET AVDAX.

Una variant de la divisa és: IN VIRTUTE VINCES FIDVS ET AVDAX

L'heraldista Pablo de Sarraga també ens facilita el següent blasonament:

"O'CALLAGHAN, vicomte LISMORE-"Irl." (Baron de Lismore de Shambally por merced de 27-VI-1785; vizconde de Lismore por merced de 30-VI-1806, ambos títulos en Irlanda; y barón de Lismore de Shambally-Castle por merced de 23-VI-1838; en el Reino Unido (de la Gran Bretaña).- En campo de plata, un lobo pasante, de su color natural, saliendo de un bosque de encinas también de su color natural; todo ello sobre terraza de sinople.- Cimera: un brazo de carnación empuñando una espada (no cita esmalte o esmaltes) accolada de una serpiente (no cita esmalte).- Soportes: dos ciervos de su color natural.- Divisa: "Fidus et audax".

(J.B.RIETSTAP, "Armorial Général précédé d'un dictionnaire des termes du blason", tomo II (lletres L-Z), Gouda, Ed. G.B. Goor Zonen, 1885, pàg. 335)

(3) Una còpia del full de serveis del capità D. Cornel O'Callaghan localitzada a l'Arxiu General de Simancas ens permet de conéixer la seva evolució militar: Fou cadet del regiment de Dillon des de l'1 de juny de 1708 on va romandre un any, sis mesos i dos dies. Ascendí a tinent del regiment d'Ultònia el 3 de desembre de 1709. Va mantenir aquesta graduació durant sis anys, vuit mesos i vint-i-vuit dies. Durant set mesos i vint-i-set dies, comptats des del 2 de setembre de 1716, fou tinent de granaders. Des del 29 d'abril de 1717 fins el dia 10 de novembre de 1718 fou ajudant major. L'any 1718 fou ascendit a la graduació de capità, que conservaria fins a la seva mort. El document que tanca el full de serveis, darreris de març de 1737, certifica que aquest militar havia servit, dintre de l'exèrcit, un total de vint-i-vuit anys, nou mesos i vint-i-nou dies.

(4) Arxiu General de Simancas

(5) Segons l'opuscle esmentat: "...dejó a su hijo primogénito D. Carlos los bienes que tenía en Irlanda por muerte de sus padres, consistiendo en Mayorazgos, parte de los cuales dice que poseía un hijo de D. Ricardo de Jiral su primo, y los demás los administraba el Caballero Rubler, protestante, disponiendo que diesen cuenta de la administración de los mismos a su hijo D. Carlos y a su mujer Dª María Paula. Nada se obtuvo de dichos bienes"

(6) Dª Maria Paula Metto (Dameto?, de Metho?) Margalef va néixer l'any 1700 a Benissanet. Era filla de D. Vicente Metto Gil de Federich i de Magdalena Margalef Vidal. Els capítols matrimonials foren acordats a Benissanet el 12 de juny de 1729. Segons un certificat del prior fr. Bartholome Hidalgo, datat a Benissanet el 3 d'agost de 1764: "Certiflico como en el libro llamado quinque libris de esta Parrql. de Benissanet (...) en las Partidas de los Difuntos se alla la siguiente (...) Oy dia doce de Deciembre del año mil setecientos sesenta y dos murió Dª María Paula O'Calajan y Meto viuda dejada de Don Cornelio Ocalajan (...)"

(7) Dª Mariagna Mauricio Franquet va néixer a Benissanet i era filla de D. Antonio Mauricio, tinent del regiment de Cavalleria de Milà, també arribat a

Benissanet a les primeries del segle XVIII.

(8) La partida de casament diu: "Oy dia 20 de Febrero de 1764 caso el Dr Fcoº Vidal Pbro. (...) a Dn Carlos O'Callaghan con Mariana Mauricio (...)"

(9) "Dn. Juan Nungent y Dª Elena O'Callaghan contrajeron legitimo matrimonio en la ciudad de Balaguer (...) el dia veinte y nueve de setiembre de mil setecientos sesenta y uno ante D. Pedro Martin, cura de la Parrql. de Cubells siendo testigos Eduardo Nugent y Joseph Pla (...)"

(A.C.A. [Arxiu de la Corona d'Aragó] Audiència Territorial, Plets civils núm. 2160)

D. Juan Nugent era també d'origen irlandès.

(10) Una referència documental sobre la participació d'aquest militar a la guerra de Portugal: "El dho Dn Juan Nungent Capitan del Regimiento de Infanteria de Ibernia partio de la villa de Benisanet... para la expedicion que se hizo en el Reyno de Portugal el dia seis de Enero del año mil setecientos sessenta y dos y se restituyo a la dha villa de buelta de las fronteras del dho Reyno de Portugal en el dia veinte y quatro de Agosto del año mil setecientos sessenta y tres (...)"

(A.C.A., Audiència Territorial de Barcelona. Plets civils núm. 2160)

(11) Aquesta fosca història té relació amb un document datat a Benissanet el 4 d'octubre de 1761. "Yo Dª Mª Paula O'Callaghan y Dameto Vdª de Dn. Cornelio O'Callaghan (...) residente en esta villa de Benissanet prometo y declaro dar al capitán Dn. Juan Nugent la cantidad de 13.000 libras moneda catalana de dote casandose con mi hija Dª Elena O'Callaghan (...)"

(A.C.A., Audiència Territorial, Plets civils, núm. 2160)

Recordem que el capità Nugent i Elena O'Callaghan declaraven haver-se casat a Balaguer cinc dies abans de redactar-se aquest document (nota núm.

9) però el certificat de matrimoni que ho demostrí no apareix entre els documents conservats al plet. El capità Nugent al·legà, per no haver-lo pogut exhibir, problemes burocràtics. Si tot això no fos prou sospitos, un testimoni, el reverend Joseph Fumadó, prve. i religiós franciscà del convent de Sant Antoni de Pàdua de Móra d'Ebre, declarava que Dª Maria Paula Metto havia anat a parlar amb ell, l'any 1761, i que aquesta va emparar les següents paraules: "(...) yo vengo a comunicar a vuestra Paternidad un negocio de mucha importancia y es de que D. Juan Nugent capitán (...) deseava casarse con mi hija Dª Elena... pero con la condicion de que yo le huvieses de hacer un papel de promesa de treze mil libras moneda catalana, como en realidad lo hize..."

(A.C.A., Audiència Territorial, Plets civils, núm. 2160)

Dª Paula continua explicant al religiós que, després, dit capità va fer una altra escriptura on constava que dita Paula havia donat poder al capità "(...) pudiese aumentar o disminuir lo capitulado entre ella y dicho D. Juan (...)" per la qual cosa volia que la primera escriptura fos guardada amb cura ja que si l'altre document es feia públic podia tenir una gran incidència en l'erència del seu fill. Aquest temor es va confirmar perquè la tensió entre els dos cunyats, D. Carlos O'Callaghan i el capità Nugent, per motius d'erència, va acabar en dos costosos plets que van motivar no pocs problemes a l'hereu.

(12) Segons aquest religiós "Dª Elena O'Callaghan (...) casó con D. Juan Nuixen (...) No tuvieron sucesión. Habiendo sido nombrada heredera Dª Elena, pues sus padres no quisieron nombrar heredero a su hijo primogénito D. Carlos porque se casó a disgusto de los mismos"

("Noticias sobre la ascendencia y descendencia...")

La causa esmentada en aquest opuscle és inversemblant ja que poc podia disgustar-se D. Cornelio pel matrimoni del seu fill Carlos si tenim en compte que ja feia anys que era mort quan aquest va casar-se. Amb tot, és ben cert que les circumstàncies en que s'enllaçà D. Carlos no eren lo ortodoxes que

uns pares haguassin dessitjat (veure nota núm. 15)

(13) Aquest document datat a Benissanet el 7 d'agost de 1767 ho confirma "Antonio Burgi (...) procurador de D. Juan Nugent (...) requirió a D. Carlos O'Callaghan (...) diesse y pagasse en continente a dho su Principal (D. Juan) de una parte 1.223 pesos sensillos con 12 rs. de vellon y de otra 949 pesos tambien sensillos y 17 sueldos y 9 dineros moneda valenciana y tambien 98 libras 17 sueldos y 4 dineros moneda catalana junto con las costas causadas para la extraccion de dha carta executoria y las costas hechas por razon de dha ejecucion (...) y que en caso de no tener dinero fisico pronto para pagar las dhas cantidades designe bienes equivalentes (...) y el dho Dn. Carlos ha respondido al referido requerimiento diciendo que no tenia dinero pronto para satisfacerlas y que para evitar el rigor de la Execucion designaria como designo espontaneamente (...) todos sus bienes asi muebles como rahizes (...)"

(A.C.A., Audiència Territorial, Plets civils, núm. 285)

(14) La primitiva casa pairal dels O'Callaghan, prop de l'església antiga de Benissanet, fou destruïda durant la darrera guerra civil. Un document datat l'any 1767 la situa dintre del nucli vell del poble i ens dóna una descripció de l'entorn físic exterior: "una casa grande situada dentro de la villa en la calle dha de la Iglesia que confronta a Oriente con el muro de dha villa a mediodia con honor de Dª Rosa Abaria Vd^a a poniente con la dha calle que va a la Iglesia y a cierzo con honor de Fc^o T. (...) En las espaldas de dha casa e inmediata a ella se halla un corral (...) Item pegado a dho corral ay un jardin dos casitas de campo (...) Item contiguo a dho jardin ay un huerto compuesto con su noria, balsa y diferentes arboles frutales y moreras de extension un jornal de labranza poco mas o menos (...)"

(A.C.A., Audiència Territorial, Plets civils núm. 285)

A més d'aquesta, Carlos O'Callaghan era propietari de dinou finques dintre del terme de Benissanet, dos petits trossos de terra al terme de Benifallet i

una heretat de cent jornals de terra al mas de Banyoles, terme de Tivissa. Aquesta darrer heretat va seu un focus constant de disputa amb el seu cunyat.

(15) Ramon O'Callaghan va néixer un mes després d'haver-se casat els seu pares.

(16) Francisca Antònia Tarragó Sanjuan era filla de l'advocat D. Pedro Tarragó i de Teresa Sanjuan, tots tres de Vilalba. Francisca Antònia va morir a Benissanet el 12 d'octubre de 1847.

(17) "Memorial de Dn Ramon Ojalacan en qe. pide se sirva disponer su asumpto al nombr^o qe. acompaña de Procurador Jurisdiccional qe. le ha hecho Dn. Geronimo Dolz de Espejo Comendador de aquella villa (Benissanet) (...) se hallara este nombr^o regd. en el legajo de dictámenes del Sor. fiscal de este año (1801)".

(A.C.A. Real Audiència, reg. 1221, any 1801)

El Procurador Jurisdiccional era el representant del Comanador, senyor jurisdiccional, i administrava la comanda en absència d'aquest. Entre d'altres privilegis tenia la facultat de poder proposar batlle i regidors als pobles sota la seva jurisdicció.

(18) Els documents localitzats parlen d'un Ramon O'Callaghan com Administrador d'aquesta comanda i tot i que no pensem si es tracta d'ell o del seu fill ens decantem a pensar en D. Ramon O'Callaghan Mauricio, donada la seva vinculació passada als afers econòmics d'aquests pobles i per la relativa joventut del seu fill.

(19) El seu fill Josep Pamies O'Callaghan actuà com a secretari de taula en l'elecció a Reus dels diputats a Corts els dies 19, 20 i 21 de 1840.

(20) Carlos va néixer el 15 de juliol de 1791 i va morir el 15 de març de 1794. Raimunda va néixer el 15 de març de 1793 i va morir el 4 d'octubre del mateix

any. Ramon va néixer el 29 de febrer de 1796 i va morir el 19 d'abril del mateix any. Mariana va néixer l'1 de maig de 1810 i va morir el 12 de juliol de 1812.

(21) Fra Pedro O'Callaghan Tarragó va recollir al llarg de la seva vida informació sobre els seus ascendents arribats a Benissanet. Els seus escrits i notes van permetre la redacció de l'opuscle sobre la nissaga dels O'Callaghan del qual ens servim en alguns apartats d'aquest estudi.

(22) Aquest matrimoni té una doble importància. La branca catalana dels O'Callaghan es mantindrà fins a l'actualitat i Ulldecona serà des de llavors el segon bressol de la nissaga O'Callaghan perquè a Benissanet no tardarà en perdre's aquest cognom per manca de descendència masculina.

Tot i que no és un objectiu d'aquest escrit donar a conéixer la branca d'Ulldecona, que per ella mateixa mereix un estudi exhaustiu, sí volem fer una breu menció de dos dels seus membres que si bé no van néixer a Benissanet, sempre es podrà dir que en són fills originaris.

Un d'ells fou D. Ramon O'Callaghan Forcadell, fill de D. José i de Dª Manuela, qui fou canonge de la Catedral de Tortosa i historiador il·lustre d'aquella vila. L'altre és D. José O'Callaghan Martínez (jesuïta i besnét del notari abans esmentat) papiròleg de reconeguda fama internacional qui va visitar Benissanet l'any 1988 on va rebre el títol de Fill Honorífic de la vila. Mitjançant aquest acte simbòlic es segellava la vinculació, passada i present, d'aquesta família a la població riberenca de Benissanet.

(23) En un document datat el 14 de novembre de 1828 la seva muller signava una procura "sin la presencia de dho mi marido que para ello se requiere por estar ausente e ignorarse su paradero fijo".

(24) "L'agost de 1838, el tinent general cristí Marcelino Oráa (...) decidí

Signatura del notari Josep O'Callaghan Tarragó. (1832)

alliberar Morella. Amb un exèrcit de 23 batallons d'infanteria, 12 esquadrons de cavalleria i 25 canons de gran calibre, es disposa a atacar (...) El duel per Morella durà dues setmanes llargues (...) Oráa arribà a obrir una bretxa i a fer sonar prematures músiques triomfals. Aviat, però, comprengué que havia d'alçar el setge. Es retirà deixant dos mil cadàvers entorn de la ciutat i emportant-se un nombre indeterminat, però considerable de ferits. El desastre havia estat total."

(GARRABOU, JUAN, Cabrera, Col. "Gent Nostra" núm. 72, any 1989)

(25) A la seva partida de defunció, datada l'any 1844, hi és anotat:

"L'an mil buit cent quarante quatre et le seize avril, a midi, dans l'hôtel de ville de Montpellier (...) le jour d'hier, a dix heures et demie du soir, dans la maison Delmas, rue rance, est décédé ainsi que nous en sommes assuré pur le certificat du docteur en chirurgie délégué Raimond O'CALLAGHAN, Colonel Espagnol réfugié, âge, de quarante six ans, environ, né a Benisanet en Catalogne (Espagne), domicilié a MONTPELLIER, èjoux de Rose ALGUERO, domiciliée aussi en cette ville (...)"

(ARCHIVES DEPARTEMENTALES DE MONTPELLIER, Hérault Décès année 1844, n° de l'acte 414)

(26) D'aquest matrimoni, n'era filla Dª Filomena Morales, nascuda a Perpinyà l'any 1839 qui es va casar a Benissanet el 13 de novembre de 1862 amb Domingo Amposta Espinós, hisendat del Pinell, amb els quals s'inicià amb una prolífica descendència (deu fills comptabilitzats) el llinatge de "Ca Espinós" a Benissanet.

(27) El fill de tots dos, D. Juan Gallissa O'Callaghan fou farmacèutic de Benissanet i es va casar en segones noces amb Bàrbara Amposta Morales (filla del matrimoni esmentat a la nota anterior). La seva mort, ocorreguda el 17 d'abril de 1939, significava la desaparició definitiva del cognom O'Callaghan a la vila de Benissanet.

APÈNDIX DOCUMENTAL

DOCUMENT I : Capítols Matrimonials de D. Cornelio O'Callaghan i Dña Mª Paula Metto Margalef datats el 29 de novembre de 1729 (tot i que es conserva el document original íntegre hem escollit els fragments més representatius per tal d'evitar la repetició excessiva de formulismes, pròpia d'aquest tipus de documents)

"Die vigesima prima quinta mensis novembris anno a Nativitat Domini Millesimo setingentesimo vigesimo nono in villa de Benisanet Catalonie principatus, Castellania de Amposta et Dertus. Dioss.

(...) Matrimonio tratado y hecho por i entre Dn Cornelio O'Calaghan del lugar de La Ardome provincia de Monster en Irlanda, hijo legitimo y natural de los quondams Dn Carlos Ochalagan y de Dª Elena Fitgeralt... del sobredicho lugar de La Ardome parte una, con la onesta Dª Maria Paula Ocalaghan Margalef y Metto hija legitima y natural del guondam Doctor Vicente de Metho y de Madalena de Metho y Margalef de la villa de Benisanet principado de Cataluña, castellania de Amposta (...) de parte otra, por razon del qual matrimonio an sido por y entre dichas partes unidos, hechos, tratados y convenidos los capitulos y pactos siguientes.

Primo la sobre dicha Madalena de Metho y Margalef madre de la dicha Dñ^a Maria Paula (...) por contemplacion del presente matrimonio con donacion pura perfecta, simple, e, irrevocable, dicha y llamada entre vivos, despues empero obte sino, y no antes, da (...) y por titulo de donacion (...) concede a la dicha Dñ^a Maria Paula (...) hija suia (...) y abajo aceptando todos, y qualsquiera bienes suios mobles i inmuebles, avidos y por aver aora de presente y los de por venir en qualquier espesie que consistan y esten, la qual donacion y herensia ase y constitue la sobre dicha Madalena de Metho con los pactos siguientes y no sin ellos.

Primeramente la dicha Madalena de Metho (...) se retiene y reserva señora maiora y usufructuaria de todos sus bienes y de los del quondam su marido todo el tiempo de su vida natural, y que de dicho usufructo aiude a mantener a los dichos consortes, y familia (...)

Item. la dicha Madalena de Metho se retiene para si de los sobredichos bienes ia dados para poder disponer de ellos a sus libres voluntades tres mil libras moneda Bn^a (...). Item en otro capitulo la dicha Dñ^a Maria Paula (...) constituye y lleva en dote (...) suio toda la erensia y

cosas dadas en el capitulo de donacion arriba hecho y constituido por Madalena Meto y Margalef su madre con los mismos pactos y condiciones en el dicho capitulo expresados (...) consintiendo que el dicho Dn Cornelio (...) en virtud de la pnte. constitucion terga, cobre y posea lo contenido en dicha donacion, constando y durante el dicho matrimonio, a fin de poder suportar los cargos de el, y en caso de aver de restituir la dicha a dote recoger ella y los suios todas aquellas cosas y constituidas y en dote por ella traídos (...)

Item. en otro capitulo el dicho Dn Cornelio Ocalaghan trae en dote (...) todos los bienes y derechos que oi posee y endevenidero poseera en qualquier parte que al sobredicho le pertenescan por qualquier drecho, titulo o rason, asi delegado como de legitima paterna y materna o por titulo de erensia que de qualquiera modo lo pertenesca.

Item. en otro capitulo el dicho Dn Cornelio (...) firma carta dotal y de espolio a la dicha Dñ^a Maria Paula (...) de toda su a dote en el modo y forma ia expresado por la qual a dote y por su loable virginidad le asse el dicho Dn Cornelio su consorte de aumento de adote vulgarmente llamado creix seisientos reales de a ocho, la qual a dote (...) lo asegura y salva sobretodos sus bienes y promete el dicho Dn Cornelio restituir el dicho a dote y aumento de a dote a la dicha Dñ^a Maria Paula (...) o a los suios siempre que se deva y allegue el uso de restituirlo como lo haura resibido (...)

Item. (...) esta tratado y convenido entre las partes que el dicho Dn Cornelio (...) admite a Dñ^a Maria Paula a todos los aumentos y mejoras y adelantamientos que queriendo Dqs aumentaran y procuraran durante el pnte. matrimonio por mitad, con el pacto y condision que dichos aumentos y mejoras devan ser para los hijos del pnte. matrimonio si los ai y que dichos aumentos los puedan los padres distribuir, a mas, y menos, segun los pareciere; y sino huviese hijos del pnte. matrimonio, puedan los sobredichos consortes disponer de dichos aumentos, o, mejoras a sus libres voluntades, como de cosa suia propia (...)

Testes huius rei sunt Joannes Baptista Vidal Mejor dierum familiaris Ste. Inquisitionis et Joannes Baptista Vidal Minor dierum ambo ville de Benissanet habitatores."

(ARXIU PARROQUIAL DE BENISSANET, Testaments i Capítols matrimonials, Anys 1726-1727-1728-1729)

DOCUMENT II: Còpia d'una informació sumària instruïda a Santiago de Compostela l'any 1753 per a justificar la noblesa de D. Carlos O'Callaghan Metto (En aquest document hem recollit els fragments més representatius atenent a l'observació feta al document I)

"Andrés Fernandez de Andrade, en nombre de D. Carlos O'Callaghan, hijo legítimo, y de legítimo matrimonio que quedó y fincó, de D. Cornelio O'Callaghan, Capitán que fué del reximiento de Ultonia, que al presente se halla en esta ciudad, y Dª Paula Dameto, abitante en la villa de Venese, en el Obispado de Tortosa en el Reino de Cataluña, ante Vuestra Merced como más aia lugar digo que al derecho de mi parte le conviene dar información al thenor de las preguntas siguientes:

La primera, de como es dicha mi parte hijo de lexitimo matrimonio de los aqui expresados.

La segunda de que dicho D. Cornelio O'Callaghan fue Capitan de dicho reximiento, el cual era hijo lexitimo de D. Carlos O'Callaghan y de Dª Elena O'Callaghan, naturales de la Ardan, Condado de clare, Reino de Irlanda, y asi es publico y notorio.

La tercera, de como dicho D. Carlos O'Callaghan en Irlanda era tenido y reputado publicamente por caballero noble, de casa y Sangre ilustres como diran los testigos.

La quarta, de como el dicho D. Cornelio O'Callaghan, padre del expresado D. Carlos, Padre y abuelo de mi parte hasta el dia que este murió en la Plaza de Orán fue publicamente tenido y reputado en dicho reximiento por Caballero noble y de Sangre de Irlanda como uno y otro a sido publico y notorio (...)

En la ciudad de Santiago, a los dicho siete dias del mes de Mayo año de mil setecientos cincuenta y tres. Andres Fernandez de Andrade Procurador de numero de las Audiencias Arzobispales de dicha ciudad y su Juridizion para que pase a recurirle la informacion ofrecida y para ello me señala para testigos a los Señores D. Francisco Delavry, Caballero del avito de Santiago, teniente Coronel del reximiento de Ultonia, D. Phelipe Barryage, Coronel, D. Juan Grant, Sargento Maior, D. Juan Prezela, Capitan de Granaderos, D. Atilesco Xilly. D. Daniel Odonoban, del mismo modo Capitan, D. Thadeo O'Beime y D. Ricardo Bur, asimismo Capitanes de dicho reximiento a quienes pase a recibirlas sus declaraciones lo que protesto y lo firmo (...)

En la ciudad de Santiago a diez dias del mes de Mayo año de mil setecientos cincuenta y tres; yo Escrivano de requerimiento de Andres Fernandez Andrade, como Procurador y en nombre de D. Carlos O'Callaghan, tome y rezivi juramento del S. D. Phelipe Barryoge, Coronel del reximiento de Ultonia que se halla en esta ciudad, que lo hizo segun forma de derecho, ofrezio decir verdad; y leido el contesto de la petizion declara conoce de entero conocimiento a dicho D. Carlos O'Callaghan, y save es hijo lexitimo de D. Cornelio O'Callaghan aora difunto, Capitán que ha sido en dicho reximiento, que murió en la ciudad de Oran, y de Dª Paula Dameto, avitante en la villa de Benesanete, Obispado de Tortosa, en el Reino de Cataluña, y por tal ha sido y es avido, tenido y comunmente reputado, llamandole a ellos de Padres y tratandole a el de hijo, sinaver cosa en contrario, y tamvien sabe el testigo, por ser natural del Condado de Corne en el Reino de Irlanda, que dicho D. Cornelio hera hijo lexitimo de D. Carlos O'Callaghan y de Elena O'Callaghan, naturales de Ardan Condado de Clare, en dicho Reino, de lo que del mismo modo ha sido y es publico y notorio. Con el mismo tratamiento de Padres a Hijo y dicho D. Carlos en el referido Reino de Irlanda hera tenido y reputado publicamente por Caballero noble de Casa y dezendencia ylustre y dicho D. Cornelio O'Callaghan Padre del pretendiente y a cuio pedimiento declara hasta el dia que fallecio en dicha Ciudad de Oran, publicamente en dicho reximiento hera tenido y comunmente reputado por tal caballero noble, de la dezendencia de Irlanda, sin que sobre lo que lleva de puesto aiga cosa en contrario, ni se le ofrezca al testigo, para ser la realidad de la verdad lo que lleva de puesto; y por serla, en ella se afirma y ratifica, firmo de su nombre y que es de hedad de mas de sesenta años poco mas o menos y no le tocan Generales de la ley porque fue preguntado, y dello io Escrivano doi fee.

D. Phelipe Barryoge = Ante mi Francisco Xavier Lopez (...)

Vista por el Señor D. Joseph Antonio Catalan y Andrade, Alcalde más antigua y Justicia ordinaria de la ciudad de Santiago y su Jurisdizion la informazion antecedente echa y dada por Andres Fernandez de Andrade, en nombre de D. Carlos O'Callaghan con citazion de D. Plazido Corballido Procurador General de dicha ciudad, dijo, que por lo que de ello resulta, la aprobaba y aprobo, y a ella interpone su autoridad y decreto Judizial hordinario,tanto quanto puede y aia lugar para que valga y haga fe en Juizio y fuera de el y manda que de este original se den las copias nezesarias selladas con el ... de esta muy noble ciudad a las que... del ... secretario de su M. interpone la misma autoridad, asi lo mando y lo firmo en la ciudad de Santiago a seis dias del mes de Junio año de mil setecientos cincuenta y tres =

D. Joseph Antonio Catalan y Andrade = D. Andres Hosquera (...)"

(La còpia d'aquests documents ha estat facilitada pels hereus de "Ca Espinós" de Benissanet)

DOCUMENT III: Béns immobles (heretats) que D. Carlos O'Callaghan de Metto declarava tenir l'any 1767.

Terme de Benissanet:

"Pmo. una heredad en la partida de las Miganes de tenida medio jornal con dos hileras de viña..."

Item... una heredad en la partida de las Miganes de tres quartos de jornal, de sembradura y dos hileras de viña..."

Item... una heredad en la partida dels Axaveus de 25 jornales de sembradura, con una hilera de viña y algunas moreras..."

Item... una heredad llamada la Palmereta de 12 jornales de sembradura..."

Item... una heredad partida dels Aubals... de 6 jornales con sembradura, algunas higueras y almendros..."

Item... una heredad partida dels Foyos... de 6 jornales plantada de viña, algunas higueras y almendros.

Item... una heredad en la partida dels Fornos de un jornal plantada de viña con algunas higueras y olivos..."

Item... una heredad en la partida dels Fornos de dos jornales plantada de viña, algunas higueras y almendros..."

Item... una heredad vulgarmente dicha lo Pivent de 8 jornales de viña..."

Item... una heredad en la partida dels Corrals de 16 jornales con sembradura y algunos olivos y almendros... dentro de la qual ay un corral para poner bestias de lana..."

Item... una heredad en la partida de la Coma de 16 jornales con sembradura y algunos olivos..."

Item...una heredad en las partidas y termino roneco de Salvaterra de 11 jornales, tierra de sembradura con algunos olivos..."

Item... una heredad en la partida de lo Pla de dos jornales, plantada de viña y algunos almendros..."

Item... una heredad en la partida de los Plans de dos jornales plantada de viña y algunas higueras..."

Item... una heredad en la partida de las Carmenas de 12 jornales... tierra de sembradura con algunas moreras..."

Item... una heredad en la partida de las Carmenas de 5 jornales... tierra de sembradura con algunas moreras..."

Item... una heredad en la partida de los Arrendamientos de dos jornales... tierra de sembradura..."

Item... una heredad en la partida de lo Quart de dos jornales tierra de sembradura..."

Terme de Tivissa:

"Item. una heredad o masia nombrada lo Mas de Bañolas con su torre o casa de campo de lo que deve venir comprendida la heredad dicha lo Roquel de pertinencia de dho manso con una partida de tierra que contiene 100 jornales... parte plantada de conreo y parte de hierma..."

INDEX TOPO NOMÀSTIC

Terme de Benifallet:

"Item... una pieza de tierra... con algarrobos y en parte garriga y rocas de dos jornales..."

Item... una pieza de tierra... con algarrobos, almendros y higueras de un jornal..."

(A.C.A., Audiència Territorial, Plets civils, núm. 285)

- Abaria, Dª Rosa, Vda., 18
- Algueró, Rosa, 10, 21
- Almenara (batalla), 7
- Amposta (castlanía), 4, 22
- Amposta Espinós, Domingo, 21
- Amposta Morales, Bárbara, 231
- Arrendaments (partida de Benissanet), 27
- Aubals (partida de Benissanet), 26
- Axaveus (partida de Benissanet), 26
- Balaguer, 16, 17
- Banyoles (terme tivisenc), 19, 27
- Barcelona, 7 (setge), 9 (ciutat),
- Barryage, D. Phelipe, 24, 25
- Benifallet, 18, 28
- Benissanet, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26
- Berga, 11
- Bur, D. Ricardo, 24
- Burgi, Antonio, 18
- Cantavieja, 10
- Carmenas (partida de Benissanet), 27
- Catalan y Andrade, D. Josep Antonio, 25, 26
- Cataluña, 22, 24, 25
- Ceallachan (rei de Munster), 3
- Clare (comtat irlandés), 24, 25
- Coma (partida de Benissanet), 27
- Corbalíido, D. Plazido, 25
- Corbera (comanda hospitalera), 8
- Corne (comtat irlandés), 25
- Corrals (partida de Benissanet), 27
- Delavyr, D. Francisco, 24
- Dolz de Espejo, Dn. Geronimo (comendador de Benissanet), 19
- Ebre (riu), 4, 5
- Éroles, Baró d', 9
- Falset, 10
- Fernandez de Andrade, Andrés, 24, 25
- Ferran VII, 9 (decret de), 10
- Fitgerald, Elena, 13, 22, 24, 25
- Fornos (partida de Benissanet), 26
- Foyos (partida de Benissanet), 26
- Forcadell Miralles, Dª Manuela, 10, 20
- França, 9, 10
- Fumadó, Josep (franciscà de Móra, prve.), 17
- Gallissà Escoda, Simon, 11
- Gallissà O'Callaghan, D. Juan, 21
- Garrabou, Juan (historiador), 21
- Gibraltar (setge) 7
- Gil de Federich, Joan Baptista, Dr. Lleis, 4
- Ginestar, 8
- Gombau, Secundino, 10
- Grant, D. Juan, 24
- Hidalgo, fr. Bartholomé, 15
- Hosquera, D. Andrés, 26
- Iglesies, Josep (historiador), 4
- Irlanda, 3, 13, 22, 24, 25
- Jiral, D. Ricardo de, 15
- Lahar-Donne (Irlanda), 6, 22, 24, 25
- López, Fra Benito, 4
- Lopez, Francisco Xavier, 25
- Mallorca (expedició), 7
- Margalef, 165
- Margalef, D. Joan, 4
- Margalef Vidal, Magdalena, 15, 22, 23
- Martin, D. Pedro (parroquia de Cubells), 16
- Mauricio (familia), 6
- Mauricio, D. Antonio, 15
- Mauricio Franquet, Ma-
- riagna, 7, 15, 16
- Mesina (setge), 7
- Metto Gil de Federich, D. Vicent, 15, 22
- Metto i Margalef, Dª Pau-la, 7, 13, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25
- Miganes (partida de Benisanet), 296
- Miravet, 4 (batllia), 6 (castell),
- Montpeller (França), 11, 21
- Móra d'Ebre (castell), 6, 10
- Morales, Dª Filomena, 21
- Morales, D. Ramon (coronel), 11
- Morella, 10, 21
- Munster (Irlanda), 3, 22
- Nugent, Eduardo, 16
- Nugent, Juan (capità), 8, 16, 17, 18, 19
- O'Beime, D. Thadeo, 24
- O'Callaghan (família), 3, 9, 11, 13, 18, 20, 21
- O'Callaghan (heràldica dels), 13-14
- O'Callaghan, Carlos, 13, 22, 25, 28
- O'Callaghan Algueró, Francisca, 11
- O'Callaghan Algueró, Rosa, 11
- O'Callaghan Algueró (José), 11
- O'Callaghan Fitzgerald, Cornelio (capità), 4, 6, 13, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 25
- O'Callaghan Forcadell, Ramon, 20
- O'Callaghan Martinez, José, 21
- O'Callaghan Mauricio, Maria Ana, 8
- O'Callaghan Mauricio, Ramon, 8, 10, 20
- O'Callaghan Metto, Carlos, 7, 8, 13, 15, 16, 17, 18, 24, 25, 26
- O'Callaghan Metto, Dionisio, 7

Collecció "PARATGE TARRAGONÍ"

- O'Callaghan Metto, Elena, 7, 8, 16, 17
O'Callaghan Metto, Francisca, 7
O'Callaghan Tarragó, Carlos (albat), 9, 19
O'Callaghan Tarragó, Carlos, 10,
O'Callaghan Tarragó, José, 10, 20
O'Callaghan Tarragó, Mariantina (albat), 9, 210
O'Callaghan Tarragó, Fra Pedro, 6, 8, 9, 13, 20
O'Callaghan Tarragó, Raimunda (albat), 9, 19
O'Callaghan Tarragó, Ramon (albat), 9, 20
O'Callaghan Tarragó, Ramon, 10, 11, 19, 21
O'Callaghan Tarragó, Salvador, 9
O'Callaghan Tarragó, Mª Teresa, 10
O'Connor (família), 6
Odonovan, D. Daniel, 24
Orà (plaça) 7, 13, 24, 25
Orà, Marcelino (general), 27
cristi), 10, 20, 21
Ordre de Sant Joan de Jerusalem, 4
Palerm (setge), 7
Palmereta (heretat benisanetana) 226
Pamies Navarro, Francisco, 8
Pamies O'Callaghan, Josep, 19
Perpinyà, 21
Pinell, El, 231
Pirineus, 11
Pivent (heretat benissanetana), 27
Pla, lo (partida de Benissanet), 27
Pla, Josep, 176
Pont de Montanyana (acció militar), 7
Portugal (regne) 176
Prezela, D. Juan, 24
Quart, lo (partida de Benissanet), 327
Real, Felipe, 4
Reus, 19
Roquel (heretat a Tivissa), 27
Rubler (cavaller irlandés), 15
Rueda, N^a S^a de (monestir d'Aragó), 9
Salvaterra (partida) 27
Sanjuan, Teresa, 219
Sant Antoni de Pàdua, convent de (Móra d'Ebre), 17
Sant Maties (Collegi toros), 9
Santiago de Compostela, 13, 24, 25
Saragossa 7 (batalla), 10
(universitat)
Tarragó, D. Pedro, 19
Tarragó i Sanjuan, Francisca-Antònia, 8, 19
Tivissa, 11, 27
Tortosa, 4, 7, 20, 22, 24, 25
Ulldemona (notaria), 10, 20
Vidal, Dr. Fco. (prve.), 16
Vidal, Joannes Baptista. (familiar del St. Ofici), 23
Vidal, Joannes Baptista. menor, 23
Vilalba, 19
Villaviciosa (batalla), 7
Xilly, D. Atilesco, 24

Volums publicats :

1

Els Martí
Un llinatge del Baix Gaià
(segles XVI-XVIII)
Salvador-J. Rovira

2

Els orígens de Vallbona
de les Monges
en un manuscrit
de la Biblioteca Nacional de París
Jordi Rovira

3

Notes per a l'estudi
d'una família d'altres dignitats
eclesiàstiques de la seu de Tarragona
(segle XVIII) : Els Foguet
Manel Güell

4

Els Castellarnau
Del Pallars a Tarragona
Carles Mas

5

Els O'Callaghan de Benisanet
J. Ramon Vinaixa

En preparació :

6

Tarragona l'any 1715
Manel Güell / Jordi Rovira

D'aquesta edició se n'ha fet un tiratge
especial de 100 exemplars numerats.

Exemplar núm.